

טיפול להגדלת הפרי בשני דל זרעים 2008

ניצן רוטמן (שה"מ)

זמיר עשור (מו"פ צפון)

רקע

הקליף שני הוא מכלוא של מיכל X וילקינג, פרי פיתוח המחלקה להשבחת מטעים במנהל המחקר החקלאי. מדובר בקליף ותיק, שהורכב כבר במחצית שנות השמונים בחלקות ניסוי, אך לא פרץ הלאה בגלל התמוטטות הקליפה לאחר הקטיף וריבוי זרעים. בשנים האחרונות טופל הקליף שני מחדש להפחתת הזרעים והוא נבחן מחדש בחלקות הניסוי. מדובר בקליף בעל צבע חיצוני מרשים ואדום, פוריות טובה וטעם טוב (רמות סוכר וחומצה גבוהים). בשנות עומס הפרי גודל הפרי המתקבל הוא קטן מן הרצוי וטעמו חמוץ. העץ קוצני ובדיו נוטים להישבר בשנות עומס.

פרי מהזן שני ON, חוות החולה 2009

חומרים ושיטות

הניסוי נערך בחלקת מודל של הקליף שני ON בחוות החולה מנטיעת 2005. החלקה נטועה בצפיפות של 3X5 מ' (סה"כ 67 עצים לדונם). לצורך הניסוי נבחרו 5 חזרות בנות 3 עצים כל אחד לכל טיפול (סה"כ 15 עצים מרוססים, אשר האמצעי הוא עץ המדידה).

הטיפולים :

1. NAA 0.075% (אלאפטין)

2. ביקורת

3. DP-2,4 0.1% (פאואר)

הריסוס בוצע ב-11 ביוני 2008 בשעת בוקר מוקדמת באמצעות מרסס רובים.

במהלך העונה נאספו הממצאים הבאים :

1. משקל הפרי לעץ

2. מספר הפירות לעץ

3. משקל פרי ממוצע

4. מפרט גודל פרי על פי דגימה מכל חזרה

5. בדיקות איכות : % מיץ, TSS, חומצה, יחס הבשלה ומספר זרעים (מעבדת השירות של בית האריזה "קרני גליל-גולן).

תוצאות

א. קטיפ

קטיפ הפרי נערך ב-18 בינואר 2009 ובמהלכו נשקל הפרי בכל חזרה, נספרו מספר הפירות ונערך חישוב של משקל הפרי הממוצע (משקל הפרי / מס' הפירות).

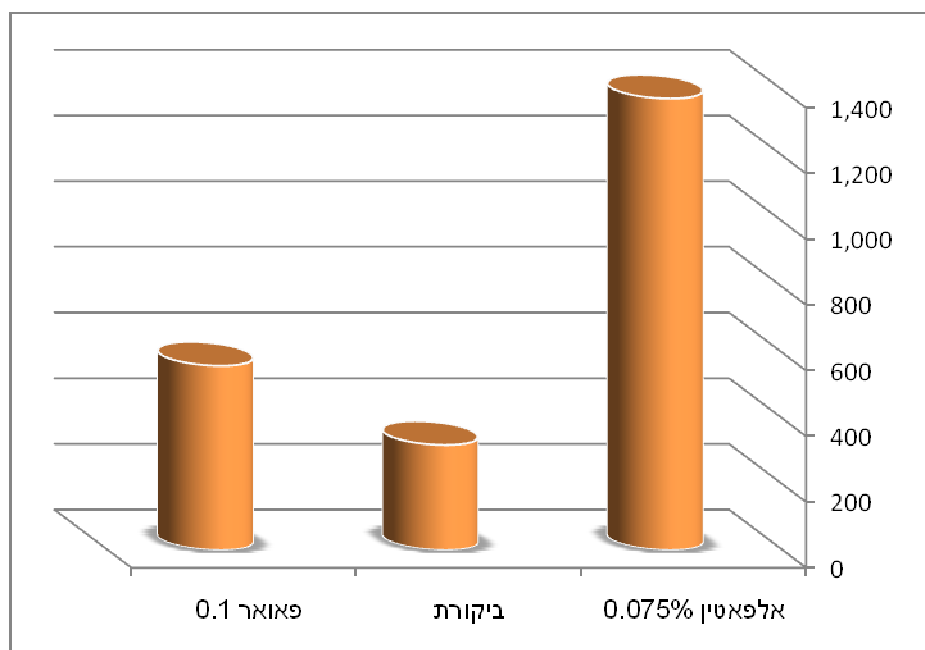
טבלה 1: היבול, מספר הפירות ומשקל הפרי הממוצע בקליף שני ON, חוות החולה 2009

טיפול	צבע	יבול לעץ ק"ג	יבול לדונם ק"ג	פירות לעץ יח'	משקל פרי ג'
NAA 0.075%	אדום	20.5	1,375	220.0	88.2
ביקורת	לבן	4.8	320	62.2	60.7
DP-2,4 0.1	צהוב	8.4	561	100.4	79.6
		ל.מ	ל.מ	ל.מ	ל.מ

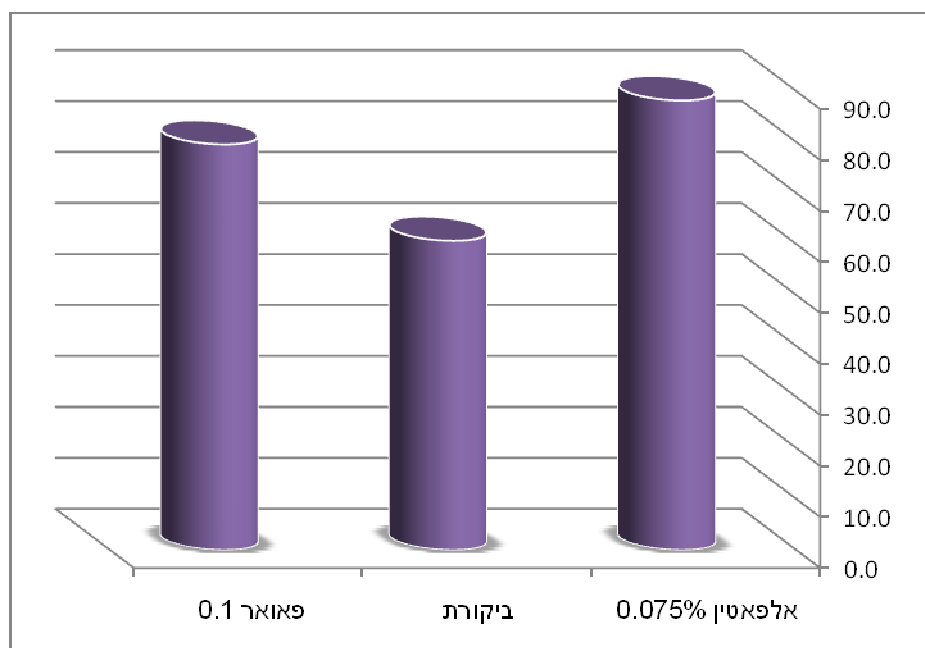
מבחן תחום מרובה רמת מובהקות 0.05

למרות שלא מדובר בתוצאות מובהקות נראה כי טיפול ה-NAA השפיע על היבול לעץ ולדונם ועל אף שמדובר בטיפול שהיה אמור לדלל את מספר הפירות, היה מספרם גבוה יותר מן הביקורת והטיפולים האחרים, אולי כי הוא עבר בהצלחה את נזקי תקלת השקיה שאירעה במהלך עונת הקיץ.

ניתן לראות כי למרות שהיבול בטיפול ה-NAA היה גבוה יותר, משקל הפרי הממוצע היה הגבוה ביותר (לא מובהק), מה שמחזק את המחשבה כי תקלת ההשקיה גרמה לנשירת פרי בטיפולים האחרים.

איור 1. היבול לדונם (ק"ג) בקליף שני ON, חוות החולה 2009

איור 2. משקל הפרי הממוצע בקליף שני ON, חוות החולה 2009

ב. התפלגות גודל הפרי

בעת הקטיפה נלקחה דגימה מכל חזרה של פרי, ששימשה למיון ולימוד התפלגות הגודל בכל חזרה ואפשרה לנתח לאחר מכן את משקל הפרי לעץ והתפלגותו לגדלים השונים.

טבלה 2. משקל הפרי לעץ והתפלגותו לגדלים השונים (ק"ג) בקליף שני ON על פי משקל יחסי

לכל קוטר. חוות החולה 2009

התפלגות גודל כללי (ק"ג)				טיפול
70<	60-70	55-60	55>	
0.124	0.109	0.095	0.074	
0.6	9.0	4.3	6.5	אלפאטין 0.075%
0.0	1.4	2.0	2.1	ביקורת
0.1	2.4	3.5	3.1	פאואר 0.1

באופן יחסי מתחלק הפרי בטיפול ה-NAA בין כל הקטרים ובמיוחד בקוטר 60-70 מ"מ. בטיפול הפאואר והביקורת היבול נמוך מאוד ואינו מאפשר התייחסות.

מסקנות ודיון

נתוני השנה מראים כי התוצאות הטובות ביותר בהגדלת הפרי של הקליף שני ON התקבלו בטיפול ב-NAA ולמרות שאינן מובהקות, הן היחידות שהצדיקו התייחסות. נראה כי תקלת השקיה שאירעה במהלך הקיץ פגעה בביקורת ובטיפול בפאואר הרבה יותר מאשר בעצים שטופלו ב-NAA ופרי רב נשר מהם ומקשה להתייחס ליבולים שהתקבלו. באופן כללי היה הפרי בקליף שני בגודל בינוני-קטן, מה שמצריך המשך הטיפול בבעיית הגודל של זן זה.